

Türkiye'nin bitkileri koleksiyonu

Türkiye'nin doğal ağaç, çalı ve toprak florasını saptamak amacıyla 1950'de kurulan İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi (ISTO) Herbariyumu, ulaşılması güç olan değişik yörelerden toplanan ve biyolojik çeşitliliğin sergilendiği yaklaşık 37 bin kurutulmuş nebat örneğiyle Türkiye'nin bitki haritasını barındırıyor.

ISTO Orman Botanigi Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ünal Akkemik, 1950'de Prof. Dr. Hayrettin Kayacı tarafından kurulan herbariyumda, kurutulmuş bitkilerin sergilendiğini anlattı. Akkemik, bilimsel bir şekilde değişik yörelerden toplanan, özelliklerini kaybetmeyecek şekilde kurutulmuş ve sınıflandırılmış bitki koleksiyonunun yer aldığı herbariyumda, Türkiye'nin doğal ağaç, çalı ve otsu bitki örnekleri ile diğer ülkelerden karşılaştırma amacıyla alınan egzotik türlerin görüle-

bildiğini kaydetti. Kurutulmuş bitkilerle bilimsel çalışmalar yapıldığını belirten Akkemik, şöyle devam etti: "Türkiye'deki bitkilerin büyük bir kısmına ait örneklerin yer aldığı bu herbariyum, kurutulmuş bitki müzesidir. Aslında doğal tarihi müze kapsamında ele alınabilecek bir yer. Burada doğamızda bulunan bitkiler sergilenerek depolanıyor. Hem günümüzde yetişmiş olanlar hem de geçmişte olan bitkilerin bulunduğu bir mekan. Hem milyon yıllar önce ülkemizde hangi bitkilerin olduğunu ve bunların örneklerini görebiliyoruz hem de günümüzde hangi bitkiler olduğunu bulabiliyoruz. Buraya kuruluşundan bugüne yaklaşık 37 bin bitki getirilmiş ve şu an 37 bin bitki depolanmakta. Burada 1950'li yıllara ait bitkilerimiz var, son yıllarda toplanmış bitkiler de var. Böylece geçmişte hangi bitkiler vardı, acaba bu bitkiler doğada var mı, yok mu oldu, onları anlayabilmek için de doğal tarih anlamında bize bir arşiv oluşturuyor."

"ELEKTRONİK ORTAMA TAŞIYACAĞIZ"

Prof. Dr. Ünal Akkemik, bitki sayısı fazla görünmese de çeşitliliğin zengin olduğunu vurgulayarak, "Özellikle de İngiltere'de 10 ciltlik Türkiye florası yazılırken toplanan bitkilerin yaklaşık 6 bini burada bulunmaktadır. Bunlar 1950-60'lı yıllarda toplanan bitkiler. O bitkileri bugün toplamak mümkün değil. Dağlık Doğu Anadolu ile Güneydoğu Anadolu bölgelerinde

ISTO Orman Botanigi
Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Ünal Akkemik

çalışmak sıkıntılı." dedi. Türkiye'nin hemen her bölgesinden bitki örneğinin yer aldığı herbariyumun elektronik ortama aktarılacağını ifade eden Akkemik, "Tüm bitkilerin fotoğrafları çekiliyor. Araştırma yapmak isteyenler önce elektronik ortamda inceleyerek ön bilgi sahibi olabilecek." diye konuştu. Akkemik, bitkilerin gelecek yıllara aktarımını sağladıklarını belirterek, sözlerini şöyle tamamladı: "Bazıları geçmişte vardı, belki yok olacak. Bunların kayıtlarını bize sunuyor. Yaşam alanları

yok olan bitkileri tespit edebiliyoruz. Örneğin kara çam ağacının örneklerini incelediğimiz zaman bunların Türkiye'nin hangi bölgelerinde yayıldığını, ne zaman toplandığını görüyoruz. Bitkilerin yapılarındaki farklılıkların hangi bölgelerde gözlemlendiğini, hangi bölgelerde yapraklarında, kozalaklarında ne gibi bir farklılık olduğunu, yetişme ortamındaki koşullardan nasıl etkilendiklerini belirleyebiliyoruz. Türkiye'nin bitki haritasını çıkarıyoruz." (AA)